Mas propinqua é vapor, que exhalatio: cahis em Meteora Universa
omnino, não quem ex aqua oriri, da qual ou ex una qualibet ex altera ab-
que mistura ex aqua, é autem vapor halitus, & exprimitur calida & hu-
mida quae ex humore aqueo fit quales videre é autem ex aqua quae
in ollis subiecto igni efervescit. Ex hac autem spiratione oriuntur nebu-
lae, nives, nubes, glacies, pruinae, grandines, & his similia. Exhalatio ut
halitus terra calida & siccus continet, sub se duas species: unam
quae parum ex aqua flammam concipit & in ignem mutatur, de qua pro-
xime dicemus ignicas impressiones, ut cometas, alias, fulgores, ardores &
alia, quae non ita facile intelligitur, quae proxime venit existimo.
Prior ex terra sin qui oriuntur, hae pars sibi adhaerentes ob mi-
nimitatem, cui grande aeriam solis calor miscet, ideoque in altio-
rem aeris traitur cuolae. Deterior ex aridiori terra cuius
pars minorem inter se connexionem habet ex halitu. Unde non tanta
efficacitate se illi calor solis impressit, quae illa prandere
mens attendere sito difficile & in cantorum flabes abio.

Parem autem locum parem inter se differunt vapor
& exhalatio oriuntur, quod premissum inter se. Sed quod calida sine
non disgiunge vergemus, aut interna efficacitate, ab extrinseco numerum
ut ex, & extrinsecus subsequentur, dicuntur, aqua procurrere calore
qui alterutrum ut hic excitantur. Dicendo quod dicta non figuratorum fos-
cant quandoque, ut stelin dicemus, tubulus aqua & terra fuit
ut oriuntur. Disciplinae ut cum merito partim tubulus quae constant
numerus conformum & quae vocantur. Vapor ut & halitus hamentibus: ex-
halatio & sicus dicitur, fit autem dupliciter ut exhalatio & vapor hinc mistum
ferant, cum die ubi ad medium turbare aeris regionem societate
humida sterum subsistat vapor, ex halatio ut altius promoveat.

Regula 1ª quovis exhalatio in sublime ferri ab superiori aeris plagam pervenire debere, cum per accidens: siquidem terra et aqua exhalatio eduntur, gravior: quam aqua. Ex ea vero colligitur quod terra non dum minus frigida est, quam aqua elementum, magis calorem excipit, et eum diutius retinet quia, tunc ob siccitatem, quae calorem amittit est, tunc ob maiorem soliditatem in aqua eius imagine haerere cogitur: solidiorem in quam ingreditur, et eo excurrit in quantum quadam exhalationes, quae alio minus obstantes: ut indeq; alia aliis calorem diutius permanere, quo major, ac minor densitas erit. Ita ut aqua modico calore dilatari facile, in aerem vertitur, et magnam loco superiori ascendere.

Regula 2ª Praeditorum habitum, duarum rerum ipsis, an plures pacificas sit. Ex dictis constare potest. Quod nulla mecanica praeditio frigida et frio. Siquidem ex eis, quae ante dictis: nec existimandum ut varietates corporum, cum varietatem calore machinante. Item quod cum ita frigidum sunt quae ita dicuntur: si ergo, et exhalationes frigida esse nec accidere.

Regula 3ª Ipsa ut ipsorum, et exhalationum ex ipsis elementorum et quorum pure ipsis, ut ideaque. Ex nec ut ab aqua, nec exhalationem a terra ipsa subtilius ita distinguit, sed accidentaria tantum eis. Quia ex eo quod dicti halitus facile resolvuntur in elementa, quae ipsi, si eum ex elementis progredientur, distinctas, ac peculiares ipsis assumerent. Quod vapores in media aeris regione cum aere se se frigidiores et densitatem aqueam congruentem, quae non exhalat eos aqueos ipsum unde ca recessio dimanat ratione.

Aliqui existimant ante vapores & exhalationes distinguendas esse ab aliis, & aliquam partem aliam esse mixtorum habere vapores & exhalationes duas, nempe calidas & leves, aqua ut & aerem, densas, frigidas & graves, cum ipsi affectiones dicantur nihil aliud videantur esse quam vaporum & exhalationum mixtorum, alia aqueae & aereae. Quo habitus vocarunt corporum, aliorum etiam mixtorum distinguendi esse a mixtis & affectis, aliqui habitus alios esse ac, quos nemo dubitare.

Ad 1um argumentum. Vapores & exhalationes non ab interitu sive ex sua essentia quae caritatem calorem & levitatem obtinere: sed ab excursione ex impulsione solis, & aliorum corporum quae agunt & certum excessu: ac quae cuique rei interitum non solum indicant, dignosci ut quibuslibet affectionibus ipsis, quae permanent ac naturae sunt.

Ad 2um. Habitus corporum mixtorum, aliorum distinguendi esse a mixtis, ex eo eo a nobis conjici, non affectum in ipsis ea virtutem natis eoque ita vaporibus, exhalationibus nominantur, praesertim quod ipsis impedimenta non te vocant ad mixtorum aliis, & ceteris vapores & exhalationes ad aliis aqua & aerea, ita tamen ad specificationem non identitatem colligendam maximum inter argumentum.

De ea efficiente Meteorologicarum impressionum sic habeto: quoniam ad earum generationem ex superioribus liquet concurrunt ut ma prima vapor & exhalatio, id est ita fit ipsis ea efficientes earum impressionum, quae stirpmodi main ab elementis mixtae, & in globos collectae ut maximae plerique sua vi & influxu corpora solea. Ea vero instrumentaria, quae corpora solea ad hanc efficiendam utantur & fortissimum calor, qui aquam ac aerem plerique, eaque ad inmanda in halitus solvit: quos particeps in nubilione effere viscerum levitatis quae calorem ipsum & raritatem consequitur.

dicit quod ipse Deus impressiones, ut cometam, iridem, fluviam
congregentur, ac perficiunt, cuius quidem sunt eadem causa propria par-
ticularisque et forma sunt calor frigus, motus, aliaque huiusmodi.
Nam calore superiora plaga aeris ignescit et haec ut cometam
media ratione frigora concrescit vapor in nubem d'aqueam
sed quia cadit ejectatione colisa nubes fulgurat, quod accedo
adeo et antiparistasim.

um

Capitulum

De locis in quibus elementaria impressiones contingunt.

Dicta conspectacula, seu loca sunt ubi elementaria impressiones fieri consueverunt: locus dicitur Sinus terra, quae quidem ex sua nativa densitate summo intensam, et frigiditatem in extrema, non tam in summa quoque postea, et aliis generatur auspicit ejusdem, quam merito quibusdam in partibus magis frequentatur et dicitur ad impressiones in alios minus, et in cavernosa, fungosa, solida, concreta, caliginosa, sulphurea, bituminosa. Ubi cavernosa dicit ubi concavitates subit, cum habeat in earum, nec exire valens magno conatu retentum nolit, et terram concutit. Ubi vero caliginosa, humidae exit ab fontium scaturiginis, aut vicinitas effert.

Locus est praecipuum aqua, quae ex nativitate in summo quoque frigida, et excelentes tantum humida et varium alias sibi affectionum subit dicit: quando quidem hic calida invenit, illic frigida, hic dulcis, illic salsa, infrosa

Sulphurea, bituminosa: Deinde exempto eia sulphurosa est exhalationem edit vicinentis perniciosam, ac lethalem, ut in Lacu Averno alijs, nonnulis.

Locus est vestaculum aereum in quo oriuntur quæ sphæræ Meteora nuncupant. Dividitur autem variabus ter in tres regiones, infimam Mediam, & Supremam; Infima est quæ nos ambiens continet, usque ad eam sphæram quæ cum terra circum solis exercurs no in cabit. Suprema est, quæ inter cabum ignis, & Pauloinfra altissimorum montium fastigia circumdata est: Media quæ vero duas illas tollit.

Infima vero aeris elementum sicut nō humidum est in summo gradu calidum incendentis, in summo, verum ex aliente varie variatur circa hus alias, ipsius affectiones, nam suprema regio ultra quam eius nō possibile, calida est. Cum vero ignis vicinitatem ob flammulas abigit, ac quædam vaporum nō unquam deficiunt. Ita hæc calidis eo subeuntibus assidue conspergit. Fit enim ignis circumvestione, qua calorem sibi continendo refert.

Infima vero regio calida est usque natura eius conditio poscat: minus tamen quam suprema: in cabscit autem vaporibus, & exhalationibus, quas de terra, & aqua pluvias exhaliat, tum ablatione radiorum, qui inde germinat: imperitus calefaciunt: tum denique ipsi ignes, nō manifestos tantum, sed obscuros aeris, quorum aliqui ex eum pluvias inde bendicto flagrant, aliqui inde reborum eructantur.

Ac media regio perfrigida est multis aeris, et vaporum, qui cum eo pervenierunt, subtilis eam impedimentis

Deinde se ad Aetherem frigus recusare, aeremq; circumqueq=
ren refrigerare. Et aerem refrigeratum cum eo superiori,
et inferiori qui calido obtinebat, per anaparistasin agere.
Et ne refercussio solarium radiorum, neq; elementaris ignis fervor,
neq; ambarum, quae superior pars in orbem rarbat eo pertingunt.
Illi aliam eam addere, videlicet coeli influxum, qui vincam tha
gam detraxit, illic frigiditatem infinitis, non tamen interrabi=
le, sed quidem in coelum vicino mundi vicinitatem fuisse a Deo
aeri in media plaga frigus ad faciliorem gignendorum
imbrium commodatem.

De Principio

In Comuni

Compendium de calitatibus.

Disputatio i.a

Principium communissime sumptum definitur, id a quo aliquid fit quocumqmo. Philosophi definit principium id, unde aliquid fit, ideo cognitio. Ex quo dictum colligitur divisio principii in tria membra, duo sunt in esse reali, illud in fieri, et in facto esse
3 um in esse cognito, et principium in cognoscendo. Prima facies ad haec tria membra principii se reducunt.

Ergo, dantur principium in cognoscendo, et etiam in appetendo =

Sed secunda de gradu tertium membrum. Et ro alio qui fecit appetitionem quam quis agnoscit: vitam eam appetit, aut rejicit, in apprehendum vel coiens, aut inconveniens, et ab illo appetendo aut refugiendo, et abeque aliquo author est illa appetendi, aut refugiendi.

Quæstio 1.

Utrum Spiritus Sanctus sit principium.

Et arguitur quod non. In Medio tomo, dist. 12, sectio 2. ubi Doctor ait quod ibi, et distinguitur ab alio et prius illo, licet non ab illo ro dependeat, et ibi principium distinguitur ab eo cuius est principium, et ab eo principium et prius prius.

Sed ro fundatur, quia ratio principium generis, et ratio posterioris generis cum sit illius prius, quia non principium, et prius dicitur posterius generis in executione, non in intentione in generis formalis, et ro rei, quia secundum tertium est prior generis, quia ab ipsum effertur ordinata. Eodem modo philosophandum est de aliis rebus, quia et posteriora illa in executione prioris, tamen in intentione.

Contra 2. in Divinis Pater est principium Filii, et Filius principium spiritus Sancti, ut de fide constat, et tamen una persona non est prior alia, iuxta illud Stanes. Fin hac Trinitate nil prius aut posterius; et non est principium et principium. Et persona procedens est ejusdem rei, et nostro modo intelligendi esse priorem aliquo modo persona procedente. Sed Deus est prior ex ejusdem rei, et persona procedens est prior aliquo, et secundo persona procedente

Ab ea auctoritate ego. item Spiritus sanctus omnis rationis enumerationis negati enim non potest patrem esse personam filium esse personam Spiritum sanctum 3.

Ratio est una Divina essentia principiat prior alia non dicit essentiae relativae, quia non correlativum, genus tale nullo modo prior essentia sine alio suus enim relatum est comprehendit dicit essentiae absolute, id autem sunt personam appellamus relationem principiantis, non genus etiam ne personam principiantem, sed genus dicit incommunicabilis, sed distinctum. Non igitur una essentia Divina prior alia semper, aut non dicit sed ut Patres, in divina una essentia Divina non dicitur prior alia.

Ratio Divinitatem in Deo, seu rationem Divinam non habere gradum, sicut dimensio hic loquitur, Alia Divina gradus ita et hic, Ergo Divina gradus. Ergo, Pater, Filius et Spiritus sanctus dicuntur principium totius Divinitatis, non autem signatur patrem esse prior non Divina: sed Deum esse communicantem Divinitatis, et illa essentia, quae secum est communicantem.

Ratio etiam in Divina essentia non datur aliquis ordo in gradu, sed tantum in virtute unde non minorem est, in ea non datur etiam principium gradus, et aliquis ordo inter Divinas essentias, sed virtutis tantum.

Quaestio 2a.

De Magnitudine Dei.

1. Ubi est principium summum gradus, quae denominatur principium

Non est aliqua creatura, de Logicam. Ita res dicitur, et non B. D. quod primum denotat, non tam concreatum, sed etiam increatum, quia est ens reale, sed etiam rationis.

a

Ad primum dicendum, quod ratio fundandi rationem secundam, aut dimensionem primam a priori non est aliqua res, de Logicam a parte Dei, rationes ad creatam, et increatam, tam ad rationes reales, et rationis. Ad ostendendum quod ea quae examinat primum est ens rationis tantum, ratio fundandi rationem prior non potest dari in alio ita rationis sapit esse reale.

a

Ad primum ergo est concludendum cum Caietano, et Deo de creatum quarum, et realem influxum dicendum ut est ratio Deo, et rationis, non est Logicum quod attribuitur Deo, ut de Logica attributionis, dicit dari distinctionem a priori, et quinque modos, sed quamvis sit efficientia creata, et ratione ad i. cum efficiens, sit exemplaria ad i. cum exemplar, sit finis ad i. cum finis, et quia est i. finis, tam Deus, ut est primum unum, non refertur ad se, quia est primum alterum, quia est i. efficiens non refertur ad se, quia est i. finis, quia primum in ratione dicendum, non est Logicum attributionis.

Articulus 3

De Ente in communi, et ente, et illius Attributis.

1 Ad primum actuale dicit de Deo prius, ut Philosophus

Secundum perfectiones ad intra, quam tamen relationes ad extra
Deo tribuit, puta ut sit primum principium, sed primum principium dicitur de Deo
ratione, sed ab aeterno, sed cum primum accidentale creatura dicitur de Deo
in tempore.

Ad 2. in Deo ea quae sunt ita, sed aliter sunt
quam ea quae sunt naturalia, quia non sunt ab aliquo principio
sed libere, non de primis naturalibus. Id autem procedens in actu
creantis seu producens actu creans dicitur libere non contingenter
non tamen: unde principium activum ad extra dicitur de Deo proprie
sed non principium principiatum, quia principium activum ad intra.

Ad 3. licet de potentiam creandi dicat in Deo effectivam in genere, tamen ipsum potentiae creandi, quod est ipse actus
principii activi perfectionis dicitur quod ad Deum ipsum principium,
Procedens ab creando in ipsa creatione.

Quaest. Non proprie ac simpliciter in Deo dicitur
potentia ad actum, quam de potentia generandi, sed potentia ad actum
et etiam principium. Ad 1. Nihil est de potentia in actu, loquendo
cum potentia in actu de potentia ut praestantior, cum actus prior et
ac praestantior, sed potentia est in ordine ad aliud, et ita dicitur
potentia non distinguitur aliud ab alio, potentia autem non distinguitur
potentia. Ad 2. potentia creandam quam dicit Scotus, est in ordine ad
aliud non cum intellectam quam non dicimus. Ad 3. non potest
quia potest dari actus effectivus potentiae, et potentia ipsa
eiusdem rei, cum potentiae.

Quaest. potentia ad extra quae Deus creans potest com-
prehendi creatum potentia dicitur, unde etiam appellatur

Omnipotentia enim non comprehendit potentiam divinae personae, id est potentiam generationis et spirationis, quae 3 personae Omnipotentes, etiam non potentia alium divinae personam, quae ad extra non est proprie potentia: ac proinde potentia ad extra cum proprie pertineat ad Deum, et principaliter de Deo tanquam potentia et principium. Dicere enim potentiam ad intra esse Omnipotentiam, non ita appellatur sic omnipotentia. Et particula in cadit super totum, et praecipue in praedicabile, quod est illa omnipotentia, et non implicat contradictionem quod potentia, si non potentia. Consequenter, quod Omnipotentia non comprehendit impotentiam passivam, quae non comprehendit omnem potentiam.

Ex praedentia colligitur interpretatio attendendo ad intra et ad extra datur Magnum. Id quod ratione hoc Magnum invenitur. Ita supra non dicitur dare hanc Magnam esse activum.

Quod in Magnis praeter distributionem simplicitatis dependentia unius ab alio, id actionis Dei ad extra non pertinent a praedestinatibus ad intra, non dicitur Magnum activum. Dei vero in emanationibus ad extra dari aliquam non dependentiam a praedestinatibus ad intra, et in his aliquam antecessionem naturae: quemquid hac creatio ex parte sua pla non requirat finitatem potentiae, et omnem nec praedestinationes ad intra ex parte tum Dei pla an nec ibas requirit et ab ipsis suo non pendet: tum quia ipsa effectio praetendit a potentia agente in Deo autem non potest dari potentia sine potentione et praedestinatione ad intra: tum etiam quia creatura potentia pendet ex intelligentia et amore, non potest autem dari in Deo intelligentia sine Verbo nec amor sine Spiritu Sancto. Et omnino sit

probabilius de hac Magnam non esse activum

Attributionis, quentum ad 4 de principale non esse in Deo productiones ad intra personarum actuae essentialis processiones ad extra; 5 productiones Dei ad extra habere dicere contiam a productionibus ad intra, 6 relationes ad extra ad Trinitatem attributionis.

Dubium 1am Quam Deus Pater omnipotentia effectiva pendeat a potentia agentis ad hoc satis esse subsistentiam absolutam in Deo etiam sublata potentia. Dein quis dicens creationem a rebus potentia determinate pendere non videtur pendebit a potentiis quae tales sunt non prium actuate ad extra pendere effective a prio actuali ad intra, a talis creatio dependet etiam 3am potentiam non dependet absque a prio actuali ad intra, cuidens est; Ad 2am Dei efficientiam, amorem, quem supponit productio ad extra, a quo dependet non esse rationalem, sed effectum, et ordinis personis communem.

3 Ho. ha Magia est proferens potentia quis orum non fuit prius, et fecit habere potentia in prio actuali ad intra non in utroque profertur ergo sine dependentia ab alio.

De prio potentiali ad extra

1 Ho. Si consideramus illa duo prio in Deo circa dispositio quae sumuntur in actuali sive prio fontis prius et prius fonte creaturam, quam prius fonte potentiam. Ita Deus distinctio 2-3. fontium est non non prius fontis non fonte productiva in Deo vi creaturam est abstractum, et efficitur vi potentiam et relationis notionalis. Et efficitur abstractum potentia sunt prius et potentia et sua contra, quam sine notionalis.

Regabis, quæ Relatio et Processus intercedat inter Deum et Filium Dei in Deo Patre, et Spiritum Sanctum, et alia uniuscuiusque Relationis, Pontificia quæ Scotistarum sententia esse Relationes proprias dicendas de Deo ex principio ad intra quæ non esse.

Dicendum eam esse nullam ibi intercedere Relationem attributiuam ex defectu dependentiæ unius ab alio, sed tantum proprietatis ipsius.

Quare sicut ita compassio proprietatis ad intra et ad extra fiat tantum in Deo Patre. Quia cum Pontificia Scotistarum hoc mihi tantum videat Deo de Ministerii Diuinarum Personarum, et hoc de proprietatis propositam compassio. In Deo enim Diuinum Personarum datur ipsi aut exemplum et multitudinis aut mihi aut effectus, et nihil ex aliquo subsistere: et Deus enim productus ab eo in esse tendit, et quia eum ab eum mouet principium quam productum, et originem.

De fine et exemplari. Finem et exemplaris in Deo pro eminentiam dicitur, non enim quidem rei intra unius finem et exemplar quo finis aliter pro eminentia quam non datur in Diuinis rei Diuinarum productionum. Exemplar rei non est nisi ad productionem rei habet producens deo producere aliquid certum et circumscriptum esse, et modo ad formam Diuinam.

Regabis. Vtrum dicitur inter Deum Deum Deum Verbum et Deum Deum, an Relationem? Sed separatus rei a Patre Deum et de forma Diuina dicit. Pontificia supra sed de Deo Relationem attributiuis proprius dictum de Patre, quem de Filio qui dicitur de Deo: et Deum Patre et Filio proprium Spiritus Sanctus ab Patre, quemadmodum et Filium. Dicendum tamen esse Relationem et transcendentem speciem: cum ibi nulla sit dependentia aut unius Deo, aut principium rei, ut dictum est. Sed tamen Consf

Incipit Liber Primus in eo

Disputatio 1ª de Deo in communi quoad 1ª expendit disputatio 3ª divisio

Ut

Ut distinctio ex Scotistarum in modum: Quia est id a quo aliquid pendet ad esse, influxum recipiendum et ab aliquo pendere, et ab eo accipere id quod in esse dependentiam ipsius dumtaxat non accidens, nomen dependentiae esse distinctum.

Unde colligitur 1º quam primam Divinam non pendere ab alia, et eadem non esse, et idem unam non dicit alterius. Colligitur 2º Verbum Divinum ad esse eiusdem humanitatis et Damascenus non pendet ab eo tanquam a conservante quia 1º aliquid esse id quod a quo non potest ut res unam relationem vel alterius.

Definitio ex a Deo dist. 1 Sent. 2 non distinguitur in modum: Quia est primum quod influens esse in aliud. Unde notandum quod ad relationem retinet esse, et illud esse quod est id quod est 1º influens in esse et item ad ipsa id: et consequenter esse distinctum distinctum esse id in se res.

Prima colligitur 1º unam primam Divinam non esse alterius, et esse id eadem non esse. Secundo colligitur quod esse distinctum ratione non habere primum esse distinctum relationem, quia esse relationem, ut sic, esse absolutum, dicitur ab esse 1º creatum. Alias quidem: ratione id regulae tanquam substantiae non ad considerandum distinctum primum ad est quidditate (ut sic dicam) unum indicetur. Colligitur 2º Verbum Divinum in influere esse

in humanitem Christi. Dicitur de eam illius sed purum esse.

Quia illud compositum ineffabile Christi Dei verbi genus dicitur, cum ipsa quadam ratione indivisibile, quoque constans, unitum in illud esse communicando illi suum esse proprium. Dei verbum non sit concurrere ad constituendum illud compositum, quam tamen humanitem, unde si in hoc non exercens aliquem actionem, qui ex eam constituendum illam ipsam compositum, sed aliquem ex eam ex illius Dei verbi tamen ad alia genus ex intrinsice idest malis aut gratis.

Divisio causa.

Dividitur ea in quatuor membra, videlicet in eam materiam, formam, efficientem, finem. Quae quatuor membra sunt ipsa partes causae dicuntur illud, ex hac ratione. Posita ea dicuntur ad eam efficientem. Dispositiones ad ea sunt suae species ad eam formam: melius tamen ipsa ea ad eam materiam sequuntur prosparant mani.

Ex dora affectis ostendi comparatione actuum, quae ipsum tribuunt generare ad eam formam externam. Sed ipsa non et negat dari illam eam formam externam: affectus in dorni posse. Actus duplicem habitudinem posse considerari, quam moventis, alteram terminantis. Prior habitudo inquit respicit cognoscitur, et calitas efficientis si consideretur obiectum prout movet imprimendo signum, quod genus, ipsum concurrit ad actum, vi autem posse affectivae et calitas finalis. Si consideretur obiectum posteriorem habitudinem, genus illius terminans actum posse dicitur sed obiectum rationem calitatem exercere, et tantum haec ea in parte respicantes non fuerum aliquem influxum, qui eam constituat

Ita q. solum habuerunt alterius ad ipsum.

Regula 3ª dividitur in quatuor membra sic immediata. Quorum ista secunda non est quia concordia dicitur commoditas spiritualium et temporalium simultanea et mutua.

Regula 4ª dividitur etiam in 3 in primas et ultimas non cand. et subalternas. Ista secunda non fieri in ordine ad subalternas. Ista officium dividitur in certam et incertam. Certa in certam et aequivocam. Ista aequivoca habet hanc divisionem fieri in quod quia non in omnes non enumeratum et mali status et necessitatem non cand. et cum dicitur quas ubertas videtur sua ista duas res mali et incertitudo non venerant praeter rem cadunt.

Regula 5ª dividitur in dividitur in logicam. Ista dicitur logica quamvis alia sunt subtilia alia aliunde alia sunt modi subtiles alia avulsi.

Quaestio 2ª

De causis mutationum et causis ad causandum

Circa 1ª primo est an dicit causa in actu ab intellectu et poni quantum ad causandum dicit causa in actu ab actuali influxu seu causare quia dat esse effectui vel etiam fit cum non dicit causa a statu alia.

Supponendum etiam est causam distingui a fine tam a fine et a quo quam a id ad quem cum id

Sed ad effectum. Quemvis modo manere sine ea entitate. Suppponendum 2° entitatem partis d'immediate ipsam pendere a suo principio. Quemvis partis dependentia non indigere alia, quam dependentia. Suppponendum 3° entitatem non esse realitatem aliquam, sed modum. Nam entitas cum sua dependentia implicat, et dicit respectum ad quem dependet.

Corollarium 1. Cum quo identificatur entitas, cum causa, ac cum effectu. Et sic ovum entitatem identificari cum effectu, et effectum partis non esse in subiecto, neque cum partem, sed effectum dependentiae, seu modum dependentiae. Quarto. Entitas unius ea dem semper est distincta a principio a entitate alterius ea dem generis. Et regula, seu sufficiens distinctio realis, et inter entitates agentis, et principalis, et patientis, quae oriuntur in eundem modum actionis, et ex eo considerantur.

De conditionibus ad eandem

conditio essentiae. Sed ea autem essentia in ea formali sufficiens, si sit intentionalis, et obiectiva: in aliis vero rebus, existens quae physice, et realiter influunt, nec omnino est essentia realis, nec de singulis sunt bonae duraturae.

Conditio 2. priorum rei sui effectus. Non sufficit priorem esse regis, seu rei. Quare est, et nec sit prioritas durae, an sufficiat prioritas non. Illud prius natura, qui fit de nihil posteriori, et posteriori non fit de nihil priori: unde hac prioritas distinctus a sua dependentia effectus a ea, et ab dependentia ea ab effectu. Sed quia Ens ea in actu non fit ex prior durae sui effectus: puntum et ea in actu, et effectus sunt in eodem instanti. Ens ea in actu aliqui et prior durae sui effectus aliqui non est prior. Et prioritas non requiritur, et sufficit in ea rei sui effectus.

Conditio nec ad eandem et distinctio inter eam et

Ipsum Deum ea definitio primum sit influens esse in alia. Non definit autem definito cui, sed Deum definito ens ratione cui, sed illud realis, sed realis, quia quia maior aut minor definito exigitur, diuersa agendo de singulis. Sicut et de aliis conditionibus quae sunt specialis aliquibus rebus, ex ipsis rebus sunt.

DISPUTATIO 3ª

DE GENERE PRIMA

Suppono ex libro i physicorum ex genere et dari in compositis physicis aliquam essentiam subiectum completum et per se, et esse distinctum a forma et materia, hoc est distinctum ab ea forma et esse adeo posse intelligi ex sola forma. Deinde suppono huiusmodi materiam esse subiectum et esse ei generabile, unde non est genitum nec in esse ex nihilo creatum a Deo conservatur a quo id est creata. Et haec appetitus, id est pura potentia ad formas subiectas apta definitio et eius subiectum, sed quo genitum ex forma facta, vero et accidens ipsis clarius Magistri de quo genitum forma non facta, et generantur substantia.

QUAEST. 1ª

UTRUM ESSENTIA SEU QUIDDITAS OMNIUM ALTUM ESSENTIA.

1º Ratio sit quia quidditas quod nullum actum physicum in sua essentia includit, ergo est subiectum aptum ad recipiendum ut nulla materia esse actus infinitus. 2º Ratio sit quia ut essentia et actualis extra causas, ergo et ipsa includit actum entitativum, ergo hoc entitatem actualem. 3º Ratio sit hoc

Pictum ex dictis distinctum ab extensione. Stat Ergo in omnibus quorum distinguitur extensio abstractio, manentur ut res omnino eundem. Et deinde, quia Mundus non eandem extensionem sub quantitate, et res illas distinctas abstractione.

Ergo Mundus in genere includit actum Metaphysicum, dicit Deum. Et si Mundus est substantia, sunt duo distincta, constituunt et opposita, diversae species entis. Dari quantitas Mundi dicitur res suam substantiam et radicem Deum. Et quia considerat Mundus in praesentia ab entis et substantiam cum temporis potuit duo pura, et Metaphysica, primum ad dicit quasi entia generaliora in eludit.

Duas puras actus quales? Deus est positivus sed ad minimum, sed pura, et quales? Mundus est actus limitatus intra esse includit. Et quia pura dicit summe distinctae a puro actu. Et pura in in genere dicta excludere omnem rationem actus, non in pura in aliquo genere: cum quia non dicit pura in in genere (non sicut de hoc esse) sed tantum in genere physico sed concludit nullum actum Metaphysicum intra esse includere.

Quaestio 2

Utrum Mundus aliquam vim agendi et sat dimittere praeter generationes?

Ergo Mundus non est omnino expers [illegible] aliquam hic vim agendi, sat et emanationes. Ratio huius est contra. Citatur Deus, et aliorum. Et quantitas est effectus Mundi et proprietates dimanant a suis quorum sunt effectus et natura resultantem, et emanationem, et quantitas resultantis a Mundi.

UNIVERSIDADE LIVRARIA

Aliquo modo ex vi ejus definitionis excludunt necessitatem ab ipsa mia, quatenus subjacentia particulares motus propensio localis, quam dicit ab Ill. Suarez, non etiam in vim agendi a cujusvis causa hic est de facto agendi et efficiens actionis, non vero absolutam facultatem agendi secundum ad emanationem.

Ad 6. Mia est facultas a Deo clarum ad operandum, quia actionem, quantum ipsa est, operari, adeo ut actionem ex ea emanantem, quia ratio alia formalis cum ipsa facultate quando ipsa ut res quae a Deo est, non tamen ut determinata ad actum existendi, Deus subordinatam: imo ratio formalis et realis ipsarum non distinguitur, sed hoc totum ipsa est in mia.

Ex dictis patet, quod mia non sit facultas activa, quemadmodum activitas nulla est vis ipsa formalis ad actionem, quia non activitas nulla est realis, et hanc non dicit vim agendi, quae Deo obedit et subordinatur, tota ipsa est passiva: imo ad hoc affinis, quod mia sit actio passiva, cum sit res, ut dictum est.

Dubium 3.

Utrum Deus et Sanctissima Trinitas sint Mysteria Fidei?

Probabilis est opinio, quae affirmat illos non distinguendos, quia rationes ab illis deductae sunt probabiles, et alii sententiam istam nulla data repugnantia inter id quod mia revelatum tam sit certum et certo infallibiles, minime solvantur, quamvis sint certe et infallibiles, ut dictum est.

Dicas in eo casu mia, quae est subjec-

Cœlestis affectare de sub alijs prius dicta esse priori corruptioni. Et proinde
gratiam remoram non sufficere ad recipiendam aliam priorem aliquando
ab esse superiori priori corruptioni, et recipi esse proximam et priorem
completam ad aliam primam. Et hæc priores, et posteriores quoque datæ prius
in ma prima et subtilia cœli, non hæc in posteriori corruptibilitatis. Nisi
prius, et attentia, seu dispositio, quæ sunt in cœlo et inducunt unionem
inter Mam et formam cœli, cessante contrarietate et esse finito
respectu corruptioni, redeunt Mam et sunt in cœlum alterius
formæ, licet remotis de causis illis. Constat 2. quantitas cœli et causæ
diversitas et magnitudo et indivisibilitas, non remotæ et recipitur
in actum per unionem, quam hæc cum Ma cœli.

Corollarium Sed

Ma cœlestis et sublunaris sic distinguuntur, quatenus ut cœlum esse
compositum ex ma elementorum tantum esse corruptibile, quemadmodum elementa.
Constat 1. ea quæ transcendentia respiciunt diversa non faciunt diversitatem
rei. Ma cœlestis et sublunaris respiciunt res omnino diversas,
non est quo ad entitatem. Sed quo ad modum inhærendi separabile et inte-
grabile, sunt diversæ rei. Constat 2. Ma cœlestis ad formas cœlestes
quæ nullam admittunt corruptionem, Ma sublunaris formas elementares
quæ disponunt ad corruptionem. Sed res diversas respicientibus
colligitur diversas esse rei.

Regalis et Ma cœlestis sic res
infima in sublunaria. Et stabilitas de dispem sublunarum et
si hic corpora cœlestia diversa res, tamen eandem rem habent Mam, postea
ma unicus disponi ad recipiendam formam alterius et ita cœlum esse
corruptibile.

Quæstio II.

Ma sublunaris sit res infima

Prob. 2. Assertio. Probatur quia omnis materia sublunaris secundum se tota est in potentia ad habendum eandem dispositionem essentialem, et qualibet portio materiae est capax omnium formarum quarum est alia. Confirmatur quia materia sublunaris non est perfectior pro una quam alia secundum suam entitatem, ergo genus sublunare sub eodem modo recipiendi dependentiae ... genus in specie infima.

Omnes igitur partes sublunares habent eandem naturam et eandem essentialem, et illae recipiunt eandem materiam, et tamen distinguuntur essentialiter inter se, quia ... eundem modum recipiendi formas, tamen aliquando remanet ... materia non eum modum recipiendi ... per ordinem ad ... non remanet per ordinem ad ... sicut et physice ... habet unicam et ... materia non ... sed semper unicam et ... Possumus etiam dicere ... materiam non absolute et omnino ... capacitatem ... specie.

Quaestio 5.a

Utrum possit dari alia species materiae sublunaris quae separabiliter informet diversa ab hac quae de facto datur.

Pro negativa ... quia si daretur aliqua materia diversa sequeretur quod illa esset una et haec esset una cum ea, quae de facto datur ... non sufficeret esse unam ... eundem modum recipiendi. Confirmatur quia illa ... esset nobilior vel ignobilior ... quae nunc datur.